

RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN – UITTREKSEL

Openbare vergadering van donderdag 31 augustus 2023

- Aanwezig:** Peter PLESSERS, voorzitter raad voor maatschappelijk welzijn
Bart LAEREMANS, burgemeester
Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, schepenen
Manon BAS, Eddie BOELEN, William DE BOECK, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Jean DEWIT, Isabel GAISBAUER, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Brigitte JANSSENS, Katrien LE ROY, Luk RAEKELBOOM, Patricia SEGERS, Chris SELLESLAGH, Vincent VAN ACHTER, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Patrick VERTONGEN, Elke WOUTERS, gemeenteraadsleden
Muriel VAN SCHEL, algemeen directeur
- Verontschuldigd:** Karima MOKHTAR, Katleen ORINX, gemeenteraadsleden
- Afwezig:** Gerlant VAN BERLAER, gemeenteraadslid

DIENT HUISHOUDELIJKE HULP – BEHOEFTEONDERZOEK IN HET KADER VAN STOPZETTING VAN DE DIENST HUISHOUDELIJKE HULP VAN OCMW GRIMBERGEN - STOPZETTING

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Artikels 77-78 decreet lokaal bestuur 22 december 2017 (DLB).

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Artikel 60, §6 van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna: OCMW-wet)
- DLB.
- Bestuursdecreet van 7 december 2018.
- Algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het transparantie- en gelijkheidsbeginsel.
- Besluit van het vast bureau / college van burgemeester en schepenen van 27 maart 2023 - Stopzetting dienst Huishoudelijke Hulp - Principiële beslissingen i.v.m. personeel - Opstart onderhandelingen vakorganisaties - Goedkeuring.

De beslissing houdt rekening met volgende adviezen:

- Verslag gemeenteraadscommissie personeel van 20 april 2023 (BIJLAGE 02)
- Protocol vakorganisaties (BIJLAGE 03)
 - ACV Openbare Diensten: Protocol van niet-akkoord met vermelding:

[STANDPUNT ACV OD]

ACV Openbare Diensten apprecieert de inspanningen van het bestuur om voor alle betrokken personeelsleden een oplossing te vinden binnen het gemeentebestuur, maar principieel kunnen wij niet akkoord gaan met de afbouw van deze dienstverlening. Openbare zorg, waaronder huishoudelijke hulp, is een kerntaak van het lokaal bestuur dat niet mag afgebouwd worden.

- ACOD-LRB: Protocol van niet-akkoord met vermelding:

"ACOD-LRB sluit zich aan bij de collega's van ACV."

- VSOA-LRB: ///

De beslissing kent volgende inhoudelijke verantwoording:

Feiten en context

Het OCMW Grimbergen heeft heden een dienst huishoudelijke hulp, waarbij aan eenieder die hetzij tijdelijk, hetzij definitief zelf niet kan instaan voor het huishoudelijk werk en zich daarvoor niet kan wenden tot familieleden of derden, huishoudelijke hulp wordt aangeboden. Het doel van deze huishoudelijke hulpverlening is om de woon- en leefomstandigheden van de gebruiker(s) waar mogelijk te verbeteren of in stand te houden en daardoor de mogelijkheid te bieden om zelfstandig te blijven wonen.

Op 1 januari 2020 trad het (nieuwe) Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 in werking. De diensten voor logistieke hulp die op 31 december 2019 beschikten over een erkenningsbeslissing, konden tot uiterlijk 31 december 2022 erkend blijven volgens de regels van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009. Tegen 31 december 2022 konden zij ofwel een erkenning aanvragen als dienst voor gezinszorg, ofwel een inhoudelijke samenwerkingsovereenkomst afsluiten met een of meerdere diensten voor gezinszorg. Er kunnen geen nieuwe aanvragen voor een erkenning als dienst voor logistieke hulp meer ingediend worden.

De dienst huishoudelijke hulp (vroegere poetshulp aan huis) van het OCMW Grimbergen was op 31 december 2019 niet erkend als dienst voor logistieke hulp. Zodoende kon en kan deze dienst geen hulp aanbieden binnen het erkende kader van het (nieuwe) woonzorgdecreet.

Sedert 2019 is het aantal medewerkers dat tewerkgesteld is bij de dienst huishoudelijke hulp van OCMW Grimbergen, alsook het aantal gepresteerde uren, drastisch gedaald. Waar er op 31 december 2019 nog 13,5 VTE tewerkgesteld waren bij de dienst huishoudelijke hulp, waren er dit op 31 december 2022 nog slechts 5,00 VTE. Van deze 5,00 VTE medewerker zijn er nog eens 2,00 VTE één jaar of langer langdurig ziek. Dit komt neer op meer dan een halvering van het aantal VTE medewerkers dat drie (3) jaar geleden tewerkgesteld was bij de dienst huishoudelijke hulp.

De daling van het aantal medewerkers vertaalt zich ook in het totaal gepresteerde uren per jaar. In januari 2019 werden in totaal nog 1522,49 uren per maand gepresteerd. In december 2022 bedroeg het totaal gepresteerde uren nog slechts 197,36 uren per maand.

Er kan dan ook gesteld worden dat de daling van de aantal gepresteerde uren recht evenredig is met de daling van de medewerkers.

Logischerwijze bracht bovenstaande tevens een fikse daling van het aantal gebruikers met zich mee.

Ondanks bovenstaande dalingen waren de opgestapelde financiële jaartekorten van de dienst huishoudelijke hulp steeds een constante. Zo werd er in 2019 een tekort vastgesteld van 366.289,00 EUR, en bedroeg het structureel financieel tekort in 2022 - ondanks de daling in medewerkers - nog steeds 127.361,36 EUR.

Het OCMW ziet de daling van het aantal medewerkers in combinatie met het aantal gepresteerde uren per jaar en de logische daling van het aantal gebruikers met lede ogen aan. In die mate dat

het bestuur de activiteiten van de zeer verlieslatende dienst huishoudelijke hulp wenst te beëindigen, daar het geen kerntaak van een lokaal bestuur uitmaakt.

De medewerkers zullen op hun beurt de mogelijkheid krijgen om te worden ingeschakeld in andere diensten van de gemeente en het OCMW Grimbergen. Hierbij wordt specifiek de mogelijkheid onderzocht om het betrokken personeel over te dragen naar de dienst Aankoop & Facility bij de gemeente Grimbergen overeenkomstig de bepalingen van het Decreet Lokaal Bestuur. Het bestuur zal hierover in dialoog gaan met de sociale partners en de medewerkers. Het bestuur zal bij de beslissing tot overdracht van de betrokken medewerkers naar specifieke functies binnen de gemeente rekening houden met objectieve parameters.

Argumentatie – Opstart behoefteonderzoek

Uit vaste rechtspraak van de Raad van State blijkt dat, aangezien artikel 60 § 6 OCMW-wet voorziet in de oprichting en uitbreiding van een dienst, het OCMW eveneens het recht heeft om een dienst af te schaffen of af te stoten.

De afstoting van een dienst aan een derde entiteit is met andere woorden onderworpen aan dezelfde voorwaarden als de oprichting van een nieuwe dienst, doch in de omgekeerde richting.

Waarbij artikel 60, §6, tweede lid van de OCMW-wet als volgt luidt:

"De noodzaak tot het oprichten of het uitbreiden van een inrichting of van een dienst moet blijken uit een dossier dat een onderzoek bevat naar (i) de behoeften van de gemeente en/of de streek en (ii) naar de gelijkaardige inrichtingen of diensten die reeds in functie zijn, (iii) een beschrijving van de wijze van functioneren, (iv) een nauwkeurige raming van de kostprijs en van de uitgaven die moeten gedaan worden, (v) alsook, indien mogelijk, inlichtingen die een vergelijking met gelijkaardige instellingen en diensten mogelijk maken."

- (i) Onderzoek naar de behoeften van de gemeente en/of de streek
- (ii) Onderzoek naar gelijkaardige inrichtingen of diensten die reeds in functie zijn

Gezien de eerste twee voorwaarden *in casu* met elkaar samenhangend zijn, worden zij samen onderzocht.

Uit het onderzoek blijkt dat er een ruim aanbod van andere dienstverleners in Grimbergen en de omliggende regio bestaat. Bovendien blijkt dat de organisaties die actief zijn in Grimbergen een ruimer en gedifferentieerd aanbod hebben en zo maximaal kunnen inspelen op de zorgnoden. Naast een aanbod aan poetshulp is er bijvoorbeeld ook een aanbod aan gezinszorg, avondzorg, nachtzorg, klusjesdienst, oppas en vervoer, enzovoort. Ook de continuïteit van deze dienstverlening is gegarandeerd.

Uit onderzoek blijkt dat er op het grondgebied van de gemeente Grimbergen (en in de regio) een ruim aanbod is aan huishoudelijke hulp of poetshulp.

Zo wordt een vergelijkbare dienstverlening aangeboden via de mutualiteiten (Helan, CM, Liberale mutualiteit) alsook door commerciële spelers (I-mens, Familiehulp, Ferm, ...).

Uit onderzoek blijkt dat er op het grondgebied van de gemeente Grimbergen dat maar liefst zeven (7) dienstenchequeondernemingen zijn die dergelijke activiteiten ontplooiën en twaalf (12) in de regio:

Op het grondgebied gemeente Grimbergen

- Diensten aan Huis Grimbergen, gevestigd te Hogesteeweg 3, 1850 GRIMBERGEN, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- House Clean, gevestigd te Humbeeksesteenweg 300, 1850 GRIMBERGEN, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp;
- The Service Studie, gevestigd te Beukendreef 48, 1850 GRIMBERGEN, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Trixxo IX Grimbergen STRIJK, gevestigd te Beigemsesteenweg 3, 1850 GRIMBERGEN, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;

- Siclean by Sicro, gevestigd te Kruisstraat 2, 1851 HUMBEEK, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Madame Proper, gevestigd te de Villegas de Clercampstraat 15, 1853 STROMBEEK-BEVER, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Plus Home Services Brussel, gevestigd te Hendrik Drapsstraat 33, 1853 STROMBEEK-BEVER, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, strijken buitenshuis en boodschappen doen

In nabij liggende gemeenten

- Instant A Vilvoorde, gevestigd te d'Aubreméstraat 2, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Start People Services VILVOORDE, gevestigd te Jean-Baptiste Nowélei 58, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Actief Vilvoorde, gevestigd te Hendrik I-lei 327, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Adecco Home Services Vilvoorde, gevestigd te Leuvensestraat 31, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen.
- Agilitas Vilvoorde, gevestigd te Jean-Baptiste Nowélei 47, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- De Strijkwinkel – EDC, gevestigd te Vlaanderenstraat 4, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- De Strijkwinkel - PWO Vilvoorde, gevestigd te Xavier Buissetstraat z/n, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- PWO Vilvoorde, gevestigd te Vlaanderenstraat 4, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- PWO vzw Vilvoorde SWP Proper Werk, gevestigd te Schaarbeeklei 49, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Tempo-Team@Home Vilvoorde gevestigd te Luchthavenlaan 25 A3, 1800 VILVOORDE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, strijken buitenshuis en boodschappen doen
- 1st Belgium Service, gevestigd te Roodborstjeslaan 34, 1860 MEISE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, vervoer, strijken buitenshuis en boodschappen doen;
- Plus Home Services Meise, gevestigd te de Beaufortstraat 6, 1860 MEISE, welke als activiteiten ontplooit: huishoudhulp, strijken buitenshuis en boodschappen doen.

Uit bovenstaande blijkt dan ook dat op het grondgebied van de gemeente Grimbergen voldoende aanbieders van huishoudelijke hulp actief zijn zodat er geen behoefte meer bestaat om de dienstverlening ook aan te bieden vanuit het OCMW Grimbergen.

Gezien er een voldoende aanbod is van diensten in het kader van huishoudelijke hulp op het grondgebied van gemeente Grimbergen, past het voor OCMW Grimbergen om de activiteiten van de zeer verlieslatende dienst huishoudelijke hulp te beëindigen, daar het geen kerntaak van een lokaal bestuur uitmaakt.

Bovendien blijft het OCMW Grimbergen de focus op haar regierol behouden in het kader van het lokaal sociaal beleid.

Zo verwijst het OCMW Grimbergen (het sociaal huis) de inwoners met een hulpvraag of zorgnood gericht door naar een passende aanbieder en volgt op dat de doorverwijzing het gewenste resultaat oplevert.

Het sociaal huis heeft een team van 17,00 VTE maatschappelijk werkers in dienst en heeft ruime openingsuren, inwoners kunnen er alle dagen terecht op afspraak of zonder afspraak.

Daarnaast wordt ingezet op outreachend werken waardoor de zorgnoden van de kwetsbare doelgroep maximaal kunnen worden opgepikt.

1. In kader van het geïntegreerd breed onthaal is er een nauwe samenwerking met het CAW en de maatschappelijke diensten van de mutualiteiten.

2. Er wordt actief samengewerkt met andere toeleiders (huisartsen, apothekers, ...)

De dienst Huishoudelijke Hulp werkt vandaag met inkomensgerelateerde tarieven. Bij de private dienstverleners zullen de gebruikers mogelijk een vaste prijs betalen.

Als er in de toekomst mensen zijn die de kosten van poetshulp niet kunnen betalen, dan kan het OCMW tussenkomen op basis van een sociaal onderzoek.

(iii) Beschrijving van de wijze van functioneren

Het OCMW van Grimbergen organiseert heden een dienst huishoudelijke hulp, waarbij aan eenieder die hetzij tijdelijk, hetzij definitief zelf niet kan instaan voor het huishoudelijk werk en zich daarvoor niet kan wenden tot familieleden of derden, huishoudelijke hulp wordt aangeboden. Het doel van de deze huishoudelijke hulpverlening is om de woon- en leefomstandigheden van de gebruiker(s) waar mogelijk te verbeteren of in stand te houden en daardoor de mogelijkheid te bieden om zelfstandig te blijven wonen. De brede doelgroep van deze diensten betreft de inwoners van de gemeente Grimbergen.

Voor het overige kan worden verwezen naar het reglement van de dienst huishoudelijke hulp van het OCMW Grimbergen in de bijlagen.

(iv) Een nauwkeurige raming van de kostprijs en van de uitgaven

Voor een nauwkeurige raming van de kostprijs en van de uitgaven wordt verwezen naar de bijlage '*fin. gegevens huishoudelijke hulp 2019 tot 2022*' waarin de financiële tekorten terug te vinden zijn.

(v) Inlichtingen die een vergelijking met gelijkaardige instellingen en diensten mogelijk maken

Voor inlichtingen die een vergelijking met gelijkaardige instellingen en diensten mogelijk maken wordt verwezen naar de uiteenzetting onder de eerste en tweede voorwaarde.

Daaruit blijkt dat er op het grondgebied van de gemeente Grimbergen een groot aantal aanbieders op de markt gelijkaardige activiteiten ontplooiën.

Alle aanbieders op de markt op het grondgebied van de gemeente Grimbergen ontplooiën dan ook dezelfde activiteiten als de huidige dienst huishoudelijke hulp van OCMW Grimbergen.

Raadslid Linda DE PREE geeft aan dat de fractie Groen zal tegenstemmen.

Stemming:

Met 23 stemmen voor (Bart LAEREMANS, Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, Manon BAS, William DE BOECK, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Brigitte JANSSENS, Peter PLESSERS, Luk RAEKELBOOM, Patricia SEGERS, Chris SELLESLAGH, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Patrick VERTONGEN, Elke WOUTERS), 7 stemmen tegen (Eddie BOELENS, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Jean DEWIT, Isabel GAISBAUER, Katrien LE ROY, Vincent VAN ACHTER)

BESLUIT:

Artikel 1.

Uit het gevoerde behoefteonderzoek af te leiden dat er voldoende aanbieders op de markt activiteiten ontplooiën op het grondgebied van de gemeente Grimbergen, zodat geen behoefte meer bestaat om de sterk verlieslatende dienst huishoudelijke hulp vanuit het OCMW Grimbergen te blijven aanbieden.

Art. 2.

De activiteiten te beëindigen van de zeer verlieslatende dienst huishoudelijke hulp van OCMW Grimbergen, en dit met ingang van 1 oktober 2023.

In zitting, datum als hierboven

Muriel VAN SCHEL
algemeen directeur

Peter PLESSERS
voorzitter raad voor maatschappelijk welzijn

Voor eensluidend afschrift op 29 september 2023

Muriel VAN SCHEL
algemeen directeur

Peter PLESSERS
voorzitter raad voor maatschappelijk welzijn